

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія із загальноосвітніх дисциплін
та дисциплін загальної підготовки

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА”**

ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр*.
Статус дисципліни – *базовий предмет програми профільної середньої освіти*.
Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська*.

Розробник:

ВАРВАРУК Інна Василівна – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист,
кандидат філологічних наук.

Затверджено Педагогічною радою

Фахового коледжу

ЗВО «Університет Короля Данила»

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Голова Педагогічної ради

Інна ВАРВАРУК

Схвалено на засіданні циклової комісії

із загальноосвітніх дисциплін

та дисциплін загальної підготовки.

Протокол № 1 від «25» серпня 2022 р.

Голова циклової комісії

Людмила ОСТАПОВА

Івано-Франківськ – 2022

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання циклової комісії	Номер протоколу	Голова циклової комісії	
			Прізвище	Підпис

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс навчання	I курс	
	1 семестр	2 семестр
Семестр		
Загальна кількість кредитів ECTS / годин	36 годин	34 години
Аудиторні заняття – практичні	36 годин	34 години
Самостійна робота	не передбачено	не передбачено
Форма підсумкового контролю	залік	екзамен

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму розроблено на підставі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 23 листопада 2011 року №1392 та з урахуванням Типової освітньої програми профільної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 05.06.2018 р. №570, Навчальної програми «Зарубіжна література» (10-11 класи, рівень стандарту), затвердженої Міністерством освіти і науки України, Наказ 698 від 03.08.2022 р.

Мета вивчення дисципліни “Зарубіжна література” – розвиток та соціальна адаптація здобувачів освіти через формування у них ключових і предметних компетентностей, осмислення ними поезики літературних творів різних епох і країн, усвідомлення важливої ролі художньої літератури в сучасному світі, виховання поваги до культурних надбань свого та інших народів, формування творчої особистості громадянина України з активною життєвою позицією.

Завданнями вивчення курсу є:

- ❖ розвиток мотивації до читання творів зарубіжної літератури;
- ❖ вміння сприймати прекрасне, творити власну особистість його засобами;
- ❖ засвоєння за допомогою художньої літератури історії, культури, моральних та естетичних цінностей інших народів;
- ❖ формування духовного світу студентів, їхніх світоглядних переконань, громадянських якостей, утвердження національних і загальнолюдських цінностей;
- ❖ вироблення вмінь орієнтуватися в потоці різноманітної інформації українською та іноземними мовами, у світі класичної й сучасної літератури;
- ❖ розширення обріїв володіння рідною мовою через сприйняття україномовних перекладів художніх творів;
- ❖ використання сучасних цифрових технологій для розширення кола читання;
- ❖ формування умінь здійснювати пошуково-дослідницьку діяльність (знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, систематизувати, зіставляти різноманітні факти й відомості);
- ❖ застосування в різних життєвих ситуаціях знань, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зарубіжної літератури;
- ❖ удосконалення навичок самостійної навчальної діяльності та самоконтролю;

❖ сприяння виробленню естетичних смаків, поглядів і уподобань учнів; формування читацької культури, творчих здібностей, критичного мислення, навичок аргументованого оцінювання прочитаного;

Предмет вивчення зарубіжної літератури – кращі зразки світової літератури різних родів і жанрів, які презентують ключові історико-літературні епохи, поглиблюють уявлення учнів про перебіг літературного процесу, репрезентують здобутки різних епох, країн і народів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен знати:**

- основні особливості історико-культурної доби;
- основні літературні напрямки та течії;
- головні етапи життєвого та творчого шляху письменників;
- сюжет, особливості композиції, системи образів вивчених творів;
- головні чинники, проблеми духовного життя героїв;
- жанрові особливості прочитаних творів;
- естетичне, загальнолюдське, конкретно-історичне значення творів;
- характерні особливості індивідуального стилю письменника;
- основні ознаки теоретичних понять, визначених програмою;
- тексти, рекомендовані програмою для вивчення напам'ять.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен уміти:**

- вдумливо читати і критично оцінювати художні твори, визначати основну проблематику, композицію, систему образів, виражальні засоби мови;
- розгорнуто пояснити й обґрунтувати внутрішній світ героя у єдності його світоглядних та ціннісних чинників;
- порівнювати героїв твору (або різних творів);
- аналізувати твори в єдності змісту та форми; виявляти авторську позицію;
- порівнювати твори, що належать до різних національно-культурних традицій (на рівнях окремих образів, сюжетів, тем, проблематики, поетики, літературно-естетичних систем);
- обґрунтовувати свою оцінку прочитаних творів;
- складати простий і складний план;
- готувати усні й письмові роботи, різні за обсягом, характером і жанром.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Історія України	
Всесвітня історія	
Українська література	

VI. КЛЮЧОВІ ТА ПРЕДМЕТНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

формується у результаті вивчення здобувачами фахової передвищої освіти дисципліни
«Зарубіжна література»

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЇХ КОМПОНЕНТИ

1. Спілкування державною мовою

Уміння: сприймати, розуміти інформацію державною мовою; усно й письмово тлумачити літературні поняття, факти, висловлювати думки, почуття, погляди.

Ставлення: поцінування української мови як державної – чинника національної ідентичності; готовність активно послуговуватися українською мовою в усіх сферах життя.

Навчальні ресурси: текстоцентризм; дискусія, дебати, діалог.

2. Спілкування іноземними мовами

Уміння: читати тексти іноземною мовою за умови вивчення відповідної іноземної мови в школі; зіставляти оригінальні тексти з українськими художніми перекладами.

Ставлення: усвідомлення багатства рідної мови; готовність до міжкультурного діалогу, відкритість до пізнання різних культур.

Навчальні ресурси: зіставлення текстів українських перекладів літературних творів та оригіналів.

3. Математична компетентність

Уміння: розвивати абстрактне мислення; установлювати причиново-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; чітко формулювати визначення і будувати гіпотези; перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (текст, графік, таблиця, схема).

Ставлення: прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно.

Навчальні ресурси: роздум (визначення тези, добір аргументів, наведення прикладів, формулювання висновків), висунення гіпотези та її обґрунтування; тексти, в яких наявні графіки, таблиці, схеми тощо.

4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях

Уміння: швидко й ефективно шукати інформацію, використовувати різні види читання для здобуття нових знань; здійснювати пошукову діяльність, словесно оформлювати результати досліджень; критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури.

Ставлення: готовність до опанування новітніх технологій; оперативне реагування на технологічні зміни.

Навчальні ресурси: інноваційні технології навчання (інтерактивні, інформаційно-комунікаційні).

5. Інформаційно-цифрова компетентність

Уміння: діяти за алгоритмом, складати план тексту; використовувати інтернет-ресурси для отримання нових знань.

Ставлення: задоволення пізнавального інтересу в інформаційному середовищі; прагнення дотримуватися етичних норм у віртуальному інформаційному просторі; критичне ставлення до медійної інформації.

Навчальні ресурси: дописи в соціальних мережах і коментарі до них; інструментальні тексти (алгоритми, інструкції тощо); складання плану; аналіз медіатекстів (виявлення маніпулятивних технологій).

6. Уміння вчитися упродовж життя

Уміння: визначати мету навчальної діяльності та способи її досягнення; організувати власну навчальну діяльність; читати, постійно поповнювати власний словниковий запас; користуватися різними джерелами інформації; здійснювати самооцінювання результатів власної діяльності, рефлексію.

Ставлення: прагнення використовувати українську мову в різних життєвих ситуаціях; готовність удосконалювати власне мовлення впродовж життя, розвивати мовну інтуїцію; розуміння ролі читання для власного інтелектуального зростання.

Навчальні ресурси: інструкції з ефективного самонавчання; довідкова література, зокрема пошукові системи; електронні мережеві бібліотеки.

7. Ініціативність і підприємливість

Уміння: презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; застосовувати комунікативні стратегії для формулювання власних пропозицій, рішень і виявлення лідерських якостей.

Ставлення: готовність брати відповідальність за себе та інших; розуміння ролі комунікативних умінь для успішної професійної кар'єри.

Навчальні ресурси: тексти офіційно-ділового стилю (резюме, доручення тощо), самопрезентація, зразки реклами, літературні твори, які містять моделі ініціативності.

8. Соціальна і громадянська компетентності

Уміння: аргументовано і грамотно висловлювати власну думку щодо суспільно-політичних питань; уникати дискримінації інших під час спілкування; критично оцінювати тексти соціально-політичного змісту.

Ставлення: поцінування людської гідності; повага до закону та правових норм, зокрема до норм українського мовного законодавства; утвердження права кожного на власну думку.

Навчальні ресурси: інтерактивні технології навчання; художні твори, які містять моделі демократичного державного устрою.

9. Обізнаність і самовираження у сфері культури

Уміння: дотримуватися норм української літературної мови та мовленнєвого етикету, що є виявом загальної культури людини; читати літературні твори, використовувати досвід взаємодії з творами мистецтва в життєвих ситуаціях; висловлюючи власні ідеї, спираючись на досвід і почуття та використовуючи відповідні зображально-виражальні засоби.

Ставлення: потреба читання літературних творів для естетичної насолоди та рефлексії над прочитаним; відкритість до міжкультурної комунікації; зацікавленість світовими культурними набутками.

Навчальні ресурси: твори різних видів мистецтва; мистецькі проекти.

10. Екологічна грамотність і здорове життя

Уміння: не завдавати шкоди довкіллю в ході власної діяльності; сприймати довкілля як життєдайне середовище; бережливо ставитися до природи як важливого чинника реалізації особистості; розуміти переваги здорового способу життя.

Ставлення: готовність зберігати природні ресурси для сьогодення та майбутнього; набуття знань про цілісну наукову картину світу для суспільно-технологічного поступу.

Навчальні ресурси: аналіз літературних текстів (епізодів) екологічного спрямування, усні / письмові презентації в рамках дослідницьких проектів.

ПРЕДМЕТНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЇХ КОМПОНЕНТИ

11. Літературна компетентність

(емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна, компаративна)

Уміння: розуміння учнями літератури як невід’ємної частини національної і світової художньої культури; усвідомлення специфіки літератури як мистецтва слова, її гуманістичного потенціалу й місця в системі інших видів мистецтва; знання літературних творів, обов’язкових для вивчення, ключових етапів і явищ літературного процесу, основних світоглядних позицій видатних письменників, усвідомлення їхнього внеску в скарбницю світової культури; оволодіння основними літературознавчими поняттями й застосування їх у процесі аналізу та інтерпретації творів; формування якостей творчого читача та розвиток читацького досвіду; уміння й навички створення усних і письмових робіт різних жанрів; уміння орієнтуватися у світі художньої літератури й культури (класичної та сучасної), оцінювати художню вартість творів, порівнювати їх (в оригіналах і перекладах, переспівах; утілення в інших видах мистецтва тощо).

12. Комуникативна компетентність

Уміння: розвиток умінь і навичок володіння студентами українською мовою, а також іноземними мовами, видами мовленнєвої діяльності, основами культури усного і писемного мовлення.

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. ПІДГОТОВКА ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Підготовка передбачає:

❖ ознайомлення з робочою програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми (програму студенти отримують на першому занятті);

❖ наявність конспекту занять, у якому мають бути викладені тези викладацького матеріалу, власний письмовий аналіз позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі, виконання домашніх завдань.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння студентом матеріалу теми, якій присвячено відповідне заняття. Звертається увага на уміння спілкуватися і вільно висловлюватися українською літературною мовою відповідно до питань заняття.

2. ПРОПУСКИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

❖ Незважаючи на причини, усі пропущені заняття потрібно відпрацьовувати до початку наступного заняття. Відпрацювання – щоденно з 12.00 до 13.00, 1-й поверх Фахового коледжу УКД (час корелюється відповідно до кількості студентів).

❖ Винятки становлять студенти з обмеженими можливостями, які працюють за індивідуальним графіком навчання.

❖ Студент має право відпрацьовувати пропущені заняття та оцінки «2», «3» (незадовільно). Всі інші отримані результати (від 4 до 12) та оцінки за контрольну роботу не відпрацьовуються.

3. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (ПРОЄКТ)

Теми індивідуальних завдань (1 завдання на семестр) надаються індивідуально кожному студентові. Виконання індивідуальних завдань є обов’язковим і його невиконання може впливати на семестрову оцінку.

4. ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу мають виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення, дискувати, ставити запитання викладачеві під час занять.

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися одне до одного, бути зваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Під час дистанційного навчання студенти зобов'язані вмикати камери під час занять.

4. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється початковий процес.

Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

5. ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання директора коледжу.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують педагога й студента. У навчальному процесі використовуємо такі методи:

❖ *пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний* (студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення);

❖ *метод проблемного викладу* (репрезентація проблеми, формулювання пізнавального завдання на основі різних джерел і засобів; способи вирішення поставленого завдання; студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку);

❖ *дослідницько-пошуковий метод* (аналіз матеріалу, постановка проблем і завдань; самостійне вивчення студентами літератури, джерел, ведення спостереження й вимірів і виконання інших дії пошукового характеру; метод дає змогу найбільш повно проявити ініціативу, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності студента);

❖ *дискусійні методи* (елементи дискусії (*суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі*)) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції; предметом дискусії можуть бути не тільки змістовні проблеми, але й моральні, а також міжособистісні відносини самих учасників групи);

❖ *ділова гра, як метод активного навчання* (проведення ділових ігор, ігрового проектування; метод розкриває особистісний потенціал студента: кожний учасник може діагностувати свої можливості поодиноці, а також і в спільній діяльності з іншими учасниками; у процесі підготовки й проведення ділової гри, кожний учасник має можливість для самоствердження й саморозвитку; викладач повинен допомогти студентові стати в грі тим, ким він хоче бути, показати йому самому його кращі якості, які могли б розкритися в ході спілкування).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів I курсу Фахового коледжу здійснюється відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»».

Фіксація контролю знань здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи».

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

Форми поточного та підсумкового контролю

Усне опитування. За допомогою опитування студенти відповідають з місця, доповнюючи один одного. Може бути опитування групи, коли опитується 5-6 осіб одночасно. Індивідуальне опитування здійснюється у процесі проведення співбесіди під час практичних занять, під час захисту рефератів та презентацій.

Запитання для усної перевірки знань поділяють на основні, додаткові і допоміжні. *Основні запитання* передбачають самостійну розгорнуту відповідь (наприклад, запитання щодо змісту лабораторного заняття). *Додаткові* – спрямовані на уточнення того, як студент розуміє певне питання, формулювання, формулу та ін. *Допоміжні запитання* мають на меті виправлення помилок та неточностей, якщо такі мали місце у відповіді студента.

Письмовий контроль. Здійснюється у вигляді словникових диктантів, відповідей на запитання, виконання вправ, тестових завдань, написання есе та проєктів, доповідей тощо.

Комбіноване опитування – викладач одночасно запрошує до відповіді декількох студентів, один з яких відповідає усно, один – два готуються до відповіді біля дошки, інші – виконують індивідуальні письмові завдання на місцях;

Тестовий контроль передбачає однакові вимоги до усіх студентів, допомагає уникати надмірних хвилювань, надає можливості ефективніше використовувати час, стимулює студентів до самоконтролю. Однак тестування краще використовувати для виявлення знання фактів, для визначення вмінь творчо використовувати набуті знання більш ефективними є інші методи контролю.

Підсумковий контроль. Проводиться у формі диференційованого заліку (I семестр), є усередненою оцінкою від суми балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю і виставляється під час останнього заняття.

У II семестрі підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену.

Результати теоретичної та практичної підготовки студентів оцінюються за 12-бальною шкалою за такими критеріями:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
ПОЧАТКОВИЙ	1	<i>Студент на елементарному рівні відтворює матеріал, називаючи окремий літературний факт або явище (автора й назву твору, окремих літературних персонажів тощо).</i>
	2	<i>Студент розуміє навчальний матеріал, називає окремі факти з життя і творчості письменника, головних персонажів твору, упізнає за описом окремого персонажа чи твору.</i>

	3	<i>Студент розуміє навчальний матеріал і за допомогою вчителя дає відповідь у формі висловлювання (відтворює зміст у певній послідовності, називає на репродуктивному рівні жанр твору, упізнає літературний факт за описом або визначенням).</i>
	4	<i>Студент має уявлення про зміст твору, може переказати незначну його частину, вчителя визначає основні елементи, на репродуктивному рівні відтворює фактичний матеріал.</i>
СЕРЕДНІЙ	5	<i>Студент знає зміст твору, переказує окрему його частину, знаходить у тексті приклади відповідно до сформульованого завдання, висловлює оцінювальне судження і доводить його аргументами, дає визначення літературних термінів.</i>
	6	<i>Студент знає зміст твору, може переказати значну його частину, виділяє головні епізоди, уміє формулювати думки, називає риси характеру літературних героїв, встановлює окремі причинно-наслідкові зв'язки.</i>
ДОСТАТНІЙ	7	<i>Студент володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим учителем зразком, наводить окремі приклади з тексту.</i>
	8	<i>Студент володіє матеріалом, за зразком аналізує текст, добирає докази на підтвердження висловленої думки, застосовує відомі факти, поняття для виконання завдань.</i>
	9	<i>Студент володіє навичками комплексного аналізу твору, застосовує теорію в конкретних ситуаціях, демонструє правильне застосування матеріалу, складає порівняльні характеристики, аргументує власні міркування.</i>
ВИСОКИЙ	10	<i>Студент володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу твору, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює літературні явища, працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює дібраний матеріал.</i>
	11	<i>Студент на високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками комплексного аналізу твору, самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, висловлює власні думки, самостійно оцінює явища літератури, виявляючи власну позицію</i>
	12	<i>Студент вільно володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, має схильність до літературної творчості.</i>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА»

(I та II семестри 2022/2023 навчального року)

I СЕМЕСТР

РОЗДІЛ I. ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ

ТЕМА 1. Етапи розвитку світової літератури від найдавніших часів до сьогодення.
Короткий огляд.

ТЕМА 2. Гомер «Одіссея» (1-2 уривки).

Значення художньої літератури для людини й людства ХХІ ст. Формування читача в епоху цифрових технологій. Перекладна література як важливий складник вітчизняної культури й чинник формування української нації. Етапи й шедеври античності (огляд). Гомер (приблизно VIII ст. до н. е.). «Одіссея».

ТЕМА 3. Данте Аліґ'єрі «Божественна комедія» (Пекло, I, V).

Специфіка італійського Відродження, його основні етапи, представники. Роль Данте Аліґ'єрі в історії європейської культури. Поема «Божественна комедія» як філософсько-художній синтез середньовічної культури й утілення ідей раннього Відродження.

ТЕМА 4. Вільям Шекспір «Гамлет».

Ренесанс в Англії. Здобутки й представники. Здобутки драматургії Вільяма Шекспіра. Філософські та моральні проблеми в трагедії «Гамлет». Провідні мотиви трагедії В. Шекспіра «Гамлет». Художній простір (данське королівство як символ). Гамлет – вічний образ світової літератури. Багатогранність шекспірівських характерів.

ТЕМА 5. Йоганн Вольфганг Ґете «Фауст» (I частина), останній монолог Фауста (II частина).

Німецьке Просвітництво та його вплив на розвиток Європи. Віхи життя та значення діяльності Йоганна Вольфганга Ґете для світової культури. Історія створення трагедії «Фауст». Особливості композиції. Проблематика трагедії Йоганна Вольфганга Ґете «Фауст». Образ Фауста як утілення динамізму нової європейської цивілізації.

РОЗДІЛ II. ПРОЗА Й ПОЕЗІЯ ПІЗЬНОГО РОМАНТИЗМУ ТА ПЕРЕХОДУ ДО РЕАЛІЗМУ ХІХ СТ.

ТЕМА 6. Ернст Теодор Амадей Гофман «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер».

Ернст Теодор Амадей Гофман як представник гротескної течії романтизму. Особливості сюжету й композиції повісті «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Гротескні образи. Викривальний зміст твору. Символіка.

ТЕМА 7. Розвиток романтизму в США, представники. Волт Вітмен «Листя трави»

Місце Волта Вітмена в літературному процесі США. Особливості світобачення митця. Зв'язок збірки «Листя трави» з історією та життям Америки. Тематика, проблематика, композиція збірки «Листя трави»

РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТ. РОЗКВІТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРОЗИ

ТЕМА 8. Оноре де Бальзак «Гобсек».

Життєвий і творчий шлях. Бальзак і Україна. Корифеї української культури про Бальзака. Повість «Гобсек». Оригінальність підходу в розкритті «влади золота» та її філософії в повісті. Образ Дервіля.

ТЕМА 9. Фредерік Стендаль «Червоне і чорне».

Вплив епохи Відродження на формування світогляду митця. Роман «Червоне і чорне». Суперечливі характери героїв твору. Жульєн Сорель – «простолюдин, який обурився проти свого низького походження». Причини трагедії Жульєна Сореля

ТЕМА 10. Оскар Уайльд «Портрет Доріана Грея».

Розвиток європейської прози на межі століть. О. Уайльд – англійський прозаїк, поет, казкар, драматург, теоретик естетизму. «Портрет Доріана Грея». Філософсько-естетичні й

моральні проблеми твору. Образ головного героя. Розв'язання конфлікту краси й моралі. Тема кохання в творі. Символічне значення портрета.

РОЗДІЛ IV. ПЕРЕХІД ДО МОДЕРНІЗМУ. ВЗАЄМОДІЯ СИМВОЛІЗМУ Й ІМПРЕСІОНІЗМУ В ЛІРИЦІ

ТЕМА 11. Шарль Бодлер «Квіти зла» («Альбатрос», «Вечорова гармонія»).

Модернізм як літературно-мистецький напрям кінця XIX – початку XX ст. Течії раннього модернізму. Шарль Бодлер – пізній романтик і зачинатель модернізму. Збірка «Квіти зла» (загальна характеристика, поезії «Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія»)

ТЕМА 12. Поль Верлен «Поетичне мистецтво», «Осінні пісні». Артюр Рембо «Голосівки», «Моя циганерія».

Традиції і новаторські зрушення в літературі другої половини XIX ст. Поетична революція. Поль Верлен – майстер імпресіоністичної та символістської лірики, поетичної форми. Поетичне мистецтво – віршований маніфест символізму. Світ природи і духовний стан ліричного героя у верленівських – пейзажах душі. Оригінальність образів, насиченість символами та музичність лірики поета. Артюр Рембо. Особливості творчих пошуків Артюра Рембо. Художня вишуканість поетичних творів

РОЗДІЛ V. ДРАМАТУРГІЯ КІН. XIX – ПЕР. ПОЛ. XX СТ.

ТЕМА 13. Моріс Метерлінк «Синій птах».

Зміни в драматургії на межі XIX–XX ст. Моріс Метерлінк як теоретик і практик «нової драми». Концепція символістського театру. Ідея одухотворення життя й відновлення втрачених зв'язків у драмі-феєрії «Синій птах».

ТЕМА 14. Бернард Шоу «Пігмаліон».

Огляд життя і творчості. Комедія «Пігмаліон» – зразок «драми-дискусії». Проблематика комедії. Конфлікт між філологічними експериментами Хігенса та його моральною відповідальністю за долю Єлізи. Сутність духовного переродження Єлізи.

РОЗДІЛ VI. АВАНГАРДИСТСЬКІ Й МОДЕРНІСТСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПРОЗІ XX СТ.

ТЕМА 15. Франц Кафка «Перевтілення».

Ф. Кафка – австрійський німецькомовний письменник-модерніст. Концепція світу і людини в творчості митця. «Перевтілення» – яскравий зразок стильової довершеності новаторської прози митця. Філософська проблема твору. Оригінальність трансформації теми – маленької людини. Внутрішні суперечності головного героя. Людське й «тваринне» в образі Грегора Замзи. Викриття абсурдності світового буття у творі.

ТЕМА 16. Томас Манн «Маріо і чарівник».

Томас Манн – німецький письменник, один із засновників інтелектуальної прози XX ст., лауреат Нобелівської премії. Гуманізм – життєва позиція митця. Активність у антифашистському русі. Антитоталітарний характер, реалізм та модернізм у його творчості. «Маріо і чарівник» як новела-застереження. Напруга передвоєнної ситуації в Європі й тривожний настрій в новелі. Алегоричність і паралелізм у творі (гіпнотична влада чарівника над натовпом і маніпуляції свідомістю людей). Викриття антигуманної сутності влади фашизму. Віра письменника в здатність особистості до збереження свого «я»

ТЕМА 17. Альбер Камю «Чума».

Камю – французький письменник-модерніст, філософ, лауреат Нобелівської премії. Його філософські й естетичні погляди. Вплив екзистенціалістських ідей на творчість митця. Антифашистська спрямованість роману-притчі “Чума”. Алгоричне зображення французького Руху Опору. Метафізика абсурду і етика трагічного стоїцизму в романі “Чума”.

РОЗДІЛ VII. ШЕДЕВРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛІРИКИ ПЕР. ПОЛ. XX СТ.

ТЕМА 18. Гійом Аполлінер «Зарізана голубка й водограй», «Міст Мірабо».

Гійом Аполлінер – творець нової ери у світовій культурі та європейського авангарду. Збірки “Алкоголі. Вірші 1898–1918 рр.”, “Каліграми. Вірші Миру і Війни”: ідейний задум та особливості його художнього втілення. Сюрреалізм.

ТЕМА 19. Райнер Марія Рільке «Згаси мій зір...», «Орфей, Еврідіка, Гермес», збірка «Сонети до Орфея».

Райнер Марія Рільке – видатний австрійський поет і прозаїк. Особливості світогляду митця, розуміння призначення мистецтва. Особливості лірики: інтелектуальність, філософічність, музичність, ліризм. Відображення в творі “Орфей, Еврідіка, Гермес” провідних мотивів лірики Рільке: взаємозв’язку життя і смерті, трагічних розривів у взаєминах чоловіка та жінки, сутності й покликання мистецтва. Образ Орфея як персоніфікація сили мистецтва, що приборкує природу й одухотворює світ.

II СЕМЕСТР

РОЗДІЛ VIII. ПРОБЛЕМА ВІЙНИ І МИРУ В ЛІТЕРАТУРІ XX СТ.

ТЕМА 1. Бертольт Брехт «Матінка Кураж та її діти».

Друга світова війна в дзеркалі літератури. Віхи життя та творчості видатного драматурга Бертольта Брехта. Б. Брехт – драматург-новатор. Епічний театр Б. Брехта: теоретичні засади й художня практика. Зображення війни як засобу збагачення в драмі «Матінка Кураж та її діти». Сюжет, композиція, проблематика п’єси.

ТЕМА 2. Генріх Белль «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...».

Морально-етична позиція Г. Белля у творах на воєнну тематику. Ідейно-художнє навантаження назви оповідання. Проблематика, особливості композиції. Характеристика головного героя твору, його можливе майбутнє. Роль художніх засобів у розкритті психологічного стану скаліченого війною юнака. Символіка в оповіданні. Антивоєнний та гуманістичний пафос твору.

РОЗДІЛ IX. ЛЮДИНА ТА ПОШУКИ СЕНСУ ІСНУВАННЯ В ПРОЗІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XX СТ.

ТЕМА 3. Ернест Міллер Гемінгвей «Старий і море».

Ернест Гемінгвей – видатний американський письменник, журналіст. Гемінгвейвський “герой кодексу” – сильна самотня людина. Філософська повість – притча “Старий і море”. Система образів притчі, її символічний зміст. Утвердження закону природного життя в образі старого Сантьяго. Сенс фіналу повісті. Символіка образів.

ТЕМА 4. Габріель Гарсія Маркес «Стариган із крилами».

Гарсія Маркес – відомий колумбійський письменник і публіцист, лауреат Нобелівської премії. Тематичне та жанрове багатство творчої спадщини митця. Звернення до фольклорно-міфологічної традиції – головна риса творчості митця. Проблематика та система образів оповідання “Стариган з крилами”.

ТЕМА 5. Патрік Зюскінд. «Запахи».

Характеристика історико-культурної ситуації кін. ХХ – поч. ХХІ ст. Постмодернізм. Патрік Зюскінд “Запахи, або Історія одного вбивці”. Риси постмодернізму. “Запахи”: “віртуальний історизм” (“імітація” світогляду Франції доби Просвітництва).

ТЕМА 6. Пауло Коельйо (твір на вибір студента).

Значення творчості Паоло Коельйо для сучасності. Пошуки сенсу буття в романі «Алхімік». Поняття «своя доля», «призначення», «мрія душі», «смісл існування». Система образів (пастух Сантьяго, Фатіма, Мельхиседек, Алхімік).

ТЕМА 7. Стівен Кінг (твір на вибір студента).

Короткі відомості про Стівена Едвіна Кінга. Метафора одержимості як наскрізна тема творів письменника. «Мораль»: проблематика, поетика, жанрова своєрідність. Біблійні мотиви у творі. Психологізм у зображенні персонажів.

РОЗДІЛ Х. ЛІТЕРАТУРА ПОСТМОДЕРНІЗМУ

ТЕМА 8. Хуліо Кортасар «Менади».

Життєвий і творчий шлях письменника. Фантазмагорична картина безумства натовпу в оповіданні Х. Кортасара «Менади». Відображення сучасних соціальних, психологічних, етичних проблем у творі. Специфіка індивідуального стилю митця: поєднання реалістичних і фантастичних елементів, калейдоскопічність подій, символіка.

РОЗДІЛ ХІ. СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА В ЮНАЦЬКОМУ ЧИТАННІ

ТЕМА 8. Ромен Гарі «Повітряні змії».

Сучасна література та її два протилежні способи творення художнього світу – постмодерний та реалістичний. Життя і творчість найзагадковішого письменника сучасності Ромена Гарі. Роман «Повітряні змії» – історія про співвідношення мрії з дійсністю. Реальний світ та світ мрій героїв роману. Проблематика, сюжет, композиція твору; віддзеркалення справжнього кохання у трагічних подіях Другої світової війни.

ТЕМА 9. Ніл Річард МакКіннон Гейман «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».

Життєвий шлях. Особливості фентезі. Аналіз твору «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».

ТЕМА 10. Йоанна Ягелло «Кава з кардамоном».

Й. Ягелло – польська письменниця, авторка творів для дітей та молоді. «Кава з кардамоном»: Синтез підліткової повісті (стосунки в родині, перше кохання) та детективу (розгадування сімейної таємниці). Проблема батьків і дітей.

ТЕМА 11. Джон Майкл Грін «Провина зірок».

Штрихи до портрета Джона Гріна. Характеристика головних героїв твору Хейзел та Огастуса.

РОЗДІЛ ХІІ. АНТИУТОПІЯ У СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ТЕМА 12. Джордж Оруелл «1984».

Біографічна довідка про письменника. Роман-антиутопія «1984». Світ у романі. Характеристика персонажів.

ТЕМА 13. Улюблений письменник сучасності (індивідуальний літературний проєкт).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви тем	Усього годин	Лекції	Практичні	Самостійна робота
I СЕМЕСТР				
Тема 1. Етапи розвитку світової літератури від найдавніших часів до сьогодення. Короткий огляд	2	-	2	-
Тема 2. Гомер «Одіссея»	2	-	2	-
Тема 3. Данте Аліг'єрі «Божественна комедія»	2	-	2	-
Тема 4. Вільям Шекспір «Гамлет»	2	-	2	-
Тема 5. Йоганн Вольфганг Гете «Фауст»	2	-	2	-
Тема 6. Ернст Теодор Амадей Гофман «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер».	2	-	2	-
Тема 7. Розвиток романтизму в США, видатні представники. Волт Вітмен «Листя трави»	2	-	2	-
Тема 8. Оноре де Бальзак «Гобсек».	2	-	2	-
Тема 9. Фредерік Стендаль «Червоне і чорне».	2	-	2	-
Тема 10. Оскар Уайльд «Портрет Доріана Грея».	2	-	2	-
Тема 11. Шарль Бодлер «Квіти зла» («Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія»)	1	-	1	-
Тема 12. Поль Верлен «Поетичне мистецтво», «Осінні пісні». Артюр Рембо «Голосівки», «Моя циганерія».	1	-	1	-
Тема 13. Моріс Метерлінк «Синій птах».	2	-	2	-
Тема 14. Бернард Шоу «Пігмаліон».	2	-	2	-
Тема 15. Франц Кафка «Перевтілення».	2	-	2	-
Тема 16. Томас Манн «Маріо і чарівник».	2	-	2	-
Тема 17. Альбер Камю «Чума».	2	-	2	-
Тема 18. Гійом Аполлінер «Зарізана голубка й водограй», «Міст Мірабо».	1	-	1	-
Тема 19. Райнер Марія Рільке «Згаси мій зір...», «Орфей, Еврідіка, Гермес», збірка «Сонети до Орфея».	1	-	1	-
Контрольна робота	2	-	2	-
Всього за I семестр	36		36	

II СЕМЕСТР				
Тема 1. Бертольт Брехт «Матінка Кураж та її діти».	2	-	2	-
Тема 2. Генріх Белль «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...».	2	-	2	-
Тема 3. Ернест Міллер Гемінгвей «Старий і море».	2	-	2	-
Тема 4. Габріель Гарсія Маркес «Стариган із крилами».	2	-	2	-
Тема 5. Пауло Коельо. Алхімік.	2	-	2	-
Тема 6. Стівен Кінг. Сяйво.	4	-	4	-
Тема 7. Хуліо Кортасар «Менади».	2	-	2	-
Тема 8. Ромен Гарі «Повітряні змії».	2	-	2	-
Тема 9. Ніл Річард МакКіннон Гейман «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».	2	-	2	-
Тема 10. Йоанна Ягелло «Кава з кардамоном».	2	-	2	-
Тема 11. Джон Майкл Грін «Провина зірок».	2	-	2	-
Тема 12. Патрік Зюскінд “Запахи, або Історія одного вбивці”.	2	-	2	-
Тема 13. Джордж Оруелл «1984».	4	-	4	-
Тема 14. Улюблений письменник (проект)	2	-	2	-
Контрольна робота	2	-	2	-
Всього за II семестр	34	-	34	-
Всього за навчальний рік	70	-	70	-

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Етапи розвитку світової літератури від найдавніших часів до сьогодення. Короткий огляд	2
Тема 2. Гомер «Одіссея»	2
Тема 3. Данте Аліг'єрі «Божественна комедія»	2
Тема 4. Вільям Шекспір «Гамлет»	2
Тема 5. Йоганн Вольфганг Гете «Фауст»	2
Тема 6. Ернст Теодор Амадей Гофман «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер».	2
Тема 7. Розвиток романтизму в США, видатні представники. Волт Вітмен «Листя трави»	2
Тема 8. Оноре де Бальзак «Гобсек».	2
Тема 9. Фредерік Стендаль «Червоне і чорне».	2
Тема 10. Оскар Уайльд «Портрет Доріана Грея».	2
Тема 11. Шарль Бодлер «Квіти зла» («Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія»)	1
Тема 12. Поль Верлен «Поетичне мистецтво», «Осінні пісні». Артюр Рембо «Голосівки», «Моя циганерія».	1
Тема 13. Моріс Метерлінк «Синій птах».	2
Тема 14. Бернард Шоу «Пігмаліон».	2
Тема 15. Франц Кафка «Перевтілення».	2
Тема 16. Томас Манн «Маріо і чарівник».	2
Тема 17. Альбер Камю «Чума».	2
Тема 18. Гійом Аполлінер «Зарізана голубка й водограй», «Міст Мірабо».	1
Тема 19. Райнер Марія Рільке «Згаси мій зір...», «Орфей, Еврідіка, Гермес», збірка «Сонети до Орфея».	2
Контрольна робота	2
Всього за I семестр	36
Тема 1. Бертольт Брехт «Матінка Кураж та її діти».	2
Тема 2. Генріх Белль «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...».	2
Тема 4. Ернест Міллер Гемінгвей «Старий і море».	2
Тема 5 Габріель Гарсія Маркес «Стариган із крилами».	2
Тема 6. Хуліо Кортасар «Менади».	2

Тема 7. Ромен Гарі «Повітряні змії».	2
Тема 8. Ніл Річард МакКіннон Гейман «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».	4
Тема 9. Йоанна Ягелло «Кава з кардамоном».	2
Тема 10. Джон Майкл Грін «Провина зірок».	2
Тема 12. Джордж Оруелл «1984».	2
Тема 13. Патрік Зюскінд “Запахи, або Історія одного вбивці”.	2
Тема 14. Пауло Коельо. Алхімік.	2
Тема 15. Стівен Кінг. Сяйво.	4
Тема 16. Улюблений письменник (проект)	2
Контрольна робота	2
Всього за II семестр	34
Всього за навчальний рік	70

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їхніх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність. Важливою формою організації навчання є *індивідуальні завдання*. Вони мають на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальна робота студентів з зарубіжної літератури передбачає опрацювання літературознавчих, літературно-критичних праць та літературних творів. Мета – відтворення фрагменту загальносвітового літературного процесу. Підсумок – літературний проект, у якому студент узагальнює результати опрацювання літературознавчих, літературно-критичних праць та літературних творів.

Тема проекту обирається студентом самостійно з однієї з заданих викладачем тем курсу. Обов'язковою реалізацією проекту має бути цікава презентація та публічний захист.

ТЕМИ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Перші європейські університети та їх роль у розвитку літератури.
2. Особливості розвитку європейської культури та літератури в другій половині XIX століття.
3. Англійська література у творчій діяльності Пантелеймона Куліша (переклади та літературно-критичне сприйняття).
4. Особливості поезики та проблематика прози Ф. Дюрренматта.
5. Творчість Ернеста Хемінгуея в українському літературному процесі XX століття.
6. Вплив Ш. Бодлера на творчість М. Вороного.
7. Поль Верлен – майстер імпресіоністичної та символістської лірики, поетичної форми. “Поетичне мистецтво” Верлена у контексті літературних епох.

8. Мотив продажу власної душі у творах світової літератури (Гете Й. В. “Фауст”, Бальзак О. “Шагренева шкіра”).
9. Проаналізуйте, які твори зарубіжної літератури є в репертуарі Івано-Франківського обласного музично-драматичного театру ім. І. Франка. Обґрунтуйте власну думку. Візьміть інтерв'ю в одного з акторів відповідної вистави за сюжетом твору зарубіжної літератури.
10. Антична література та її відображення у творах зарубіжної літератури.
11. Духовні перевтілення героїв М. Хвильового (новела „Я (Романтика)” та Ф. Кафки.
12. Віддзеркалення Другої світової війни у світовій літературі. Чи вплине російсько-українська війна (2022 р.) на тематику світової літератури? Зробіть аналогії.
13. Лауреати Нобелівської премії в галузі літератури.
14. Письменники “втраченого покоління”: світогляд та особливості поетичного мислення.
15. Ангели і демони: боротьба двох начал в одній людині (на матеріалі оповідання “Стариган з крилами”. Зробіть аналогію з книгою-бестселером Дена Брауна «Ангели та демони».
16. Літературний процес початку ХХІ століття: тематика та проблематика творів.
17. Улюблений письменник світової класики початку ХХІ століття: що зворушує і непокоїть, гнітить та бентежить, хвилює та заворожує?

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ (ІІ СЕМЕСТР)

1. Етапи розвитку світової літератури від найдавніших часів до сьогодення.
2. Перекладна література як важливий складник вітчизняної культури й чинник формування української нації. Етапи й шедеври античності. Гомер. «Одіссея».
3. Специфіка італійського Відродження, його основні етапи, представники. Роль Данте Аліґ'єрі в історії європейської культури. Поема «Божественна комедія» як філософсько-художній синтез середньовічної культури й утілення ідей раннього Відродження.
4. Ренесанс в Англії. Здобутки й представники. Здобутки драматургії Вільяма Шекспіра. Філософські та моральні проблеми в трагедії «Гамлет». Провідні мотиви трагедії В. Шекспіра «Гамлет». Художній простір (данське королівство як символ). Гамлет – вічний образ світової літератури. Багатогранність шекспірівських характерів.
5. Німецьке Просвітництво та його вплив на розвиток Європи. Віхи життя та значення діяльності Йоганна Вольфганга Гете для світової культури. Історія створення трагедії «Фауст». Особливості композиції. Проблематика трагедії Йоганна Вольфганга Гете «Фауст». Образ Фауста як утілення динамізму нової європейської цивілізації.
6. Ернст Теодор Амадей Гофман як представник гротескної течії романтизму. Особливості сюжету й композиції повісті «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Гротескні образи. Викривальний зміст твору. Символіка.
7. Місце Волта Вітмена в літературному процесі США. Особливості світобачення митця. Зв'язок збірки «Листя трави» з історією та життям Америки. Тематика, проблематика, композиція збірки «Листя трави».
8. Життєвий і творчий шлях. Бальзак і Україна. Корифеї української культури про Бальзака. Повість “Гобсек”. Оригінальність підходу в розкритті “влади золота” та її філософії в повісті. Образ Дервіля.
9. Вплив епохи Відродження на формування світогляду митця. Роман “Червоне і чорне”. Суперечливі характери героїв твору. Жульєн Сорель – “простолудин, який обурився проти свого низького походження”. Причини трагедії Жульєна Сореля.

10. Розвиток європейської прози на межі століть. О. Уайльд – англійський прозаїк, поет, казкар, драматург, теоретик естетизму. “Портрет Доріана Грея”. Філософсько-естетичні й моральні проблеми твору. Образ головного героя. Розв’язання конфлікту краси й моралі. Тема кохання в творі. Символічне значення портрета.

11. Модернізм як літературно-мистецький напрям кінця XIX – початку XX ст. Течії раннього модернізму. Шарль Бодлер – пізній романтик і зачинатель модернізму. Збірка «Квіти зла» (загальна характеристика, поезії «Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія»).

12. Поль Верлен – майстер імпресіоністичної та символістської лірики, поетичної форми. Світ природи і духовний стан ліричного героя у верленівських – пейзажах душі. Оригінальність образів, насиченість символами та музичність лірики поета.

13. Артюр Рембо. Особливості творчих пошуків Артюра Рембо. Художня вишуканість поетичних творів.

14. Зміни в драматургії на межі XIX–XX ст. Моріс Метерлінк як теоретик і практик «нової драми». Концепція символістського театру. Ідея одухотворення життя й відновлення втрачених зв’язків у драмі-феєрії «Синій птах».

15. Огляд життя і творчості. Комедія “Пігмаліон” – зразок “драми-дискусії”. Проблематика комедії. Конфлікт між філологічними експериментами Хігенса та його моральною відповідальністю за долю Єлізи. Сутність духовного переродження Єлізи.

16. Ф. Кафка – австрійський німецькомовний письменник-модерніст. Концепція світу і людини в творчості митця. “Перевтілення” – яскравий зразок стильової довершеності новаторської прози митця. Філософська проблема твору. Оригінальність трансформації теми – маленької людини. Внутрішні суперечності головного героя. Людське й “тваринне” в образі Грегора Замзи. Викриття абсурдності світового буття у творі.

17. Томас Манн – німецький письменник, один із засновників інтелектуальної прози XX ст., лауреат Нобелівської премії. Антитоталітарний характер, реалізм та модернізм у його творчості. “Маріо і чарівник” як новела-застереження. Викриття антигуманної сутності влади фашизму. Віра письменника в здатність особистості до збереження свого “я”.

18. Камю – французький письменник-модерніст, філософ, лауреат Нобелівської премії. Антифашистська спрямованість роману-притчі “Чума”. Алегоричне зображення французького Руху Опору. Метафізика абсурду і етика трагічного стоїцизму в романі “Чума”.

19. Гійом Аполлінер – творець нової ери у світовій культурі та європейського авангарду. Збірки “Алкоголі. Вірші 1898–1918 рр.”, “Каліграми. Вірші Миру і Війни”: ідейний задум та особливості його художнього втілення. Сюрреалізм як засіб художнього самовираження. Оригінальність творчої манери поета (“Лорелея”, “Міст Мірабо”).

20. Райнер Марія Рільке – видатний австрійський поет і прозаїк. Особливості світогляду та лірики: інтелектуальність, філософічність, музичність, ліризм. Відображення в творі “Орфей, Еврідика, Гермес” провідних мотивів лірики Рільке: взаємозв’язку життя і смерті, трагічних розривів у взаєминах чоловіка та жінки, сутності й покликання мистецтва. Образ Орфея як персоніфікація сили мистецтва, що приборкує природу й одухотворює світ.

21. Друга світова війна в дзеркалі літератури. Віхи життя та творчості видатного драматурга Бертольта Брехта. Б. Брехт – драматург-новатор. Епічний театр Б. Брехта: теоретичні засади й художня практика. Зображення війни як засобу збагачення в драмі «Матінка Кураж та її діти». Сюжет, композиція, проблематика п’єси. Ідеї попередження та риси «епічного театру» в п’єсі.

22. Морально-етична позиція Г. Белля у творах на воєнну тематику. Ідейно-художнє навантаження назви оповідання. Проблематика, особливості композиції. Характеристика головного героя твору, його можливе майбутнє. Роль художніх засобів у розкритті психологічного стану скаліченого війною юнака. Символіка в оповіданні. Антивоєнний та гуманістичний пафос твору.

23. Ернест Гемінгуей – видатний американський письменник, журналіст. Гемінгуейвський “герой кодексу” – сильна самотня людина. Філософська повість – притча “Старий і море”. Система образів притчі, її символічний зміст. Утвердження закону природного життя в образі старого Сантьяго. Сенс фіналу повісті. Символіка образів.

24. Гарсія Маркес – відомий колумбійський письменник і публіцист, лауреат Нобелівської премії. Тематичне та жанрове багатство творчої спадщини митця. Звернення до фольклорно-міфологічної традиції – головна риса творчості митця. Проблематика та система образів оповідання “Стариган з крилами”.

25. Загальна характеристика історико-культурної ситуації кін. ХХ – поч. ХХІ ст. Постмодернізм. Патрік Зюскінд “Запахи, або Історія одного вбивці”. Риси постмодернізму. “Запахи”: “віртуальний історизм” (“імітація” світогляду Франції доби Просвітництва).

26. Значення творчості Паоло Коельйо для сучасності. Пошуки сенсу буття в романі «Алхімік». Поняття «своя доля», «призначення», «мрія душі», «смісл існування». Система образів (пастух Сантьяго, Фатіма, Мельхиседек, Алхімік).

27. Короткі відомості про Стівена Едвіна Кінга. Метафора одержимості як наскрізна тема творів письменника. «Мораль»: проблематика, поетика, жанрова своєрідність. Біблійні мотиви у творі. Психологізм у зображенні персонажів.

28. Життєвий і творчий шлях письменника. Фантасмагорична картина безумства натовпу в оповіданні Х. Кортасара «Менади». Відображення сучасних соціальних, психологічних, етичних проблем у творі. Специфіка індивідуального стилю митця: поєднання реалістичних і фантастичних елементів, калейдоскопічність подій, символіка, метафоризм, пародія.

29. Сучасна література та її два протилежні способи творення художнього світу – постмодерний та реалістичний. Життя і творчість найзагадковішого письменника сучасності Ромена Гарі. Роман «Повітряні змії» – історія про співвідношення мрії з дійсністю. Реальний світ та світ мрій героїв роману. Проблематика, сюжет, композиція твору. Роман «Повітряні змії» – віддзеркалення справжнього кохання у трагічних подіях Другої світової війни.

30. Життєвий шлях. Особливості фентезі. Аналіз твору «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».

31. Й. Ягелло – польська письменниця, авторка творів для дітей та молоді. «Кава з кардамоном»: Синтез підліткової повісті (стосунки в родині, перше кохання) та детективу (розгадування сімейної таємниці). Проблема батьків і дітей.

32. Штрихи до портрета Джона Гріна. Характеристика головних героїв твору Хейзел та Огастуса.

33. Біографічна довідка про письменника. Роман-антиутопія «1984». Світ у романі. Характеристика персонажів.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНІ:

1. Волошук Є. Зарубіжна література: підручник для 11-го кл. загальноосвіт. навч. закл. К. : Генеза, 2006. 464 с.
2. Зарубіжна література: посібник-хрестоматія. 10 клас / Упорядник Щавурський Б. Б. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2008. 592 с.
3. Зарубіжна література: хрестоматія. 11 клас / Упорядник І. Л. Столій. Х.: Веста; Ранок, 2005. 720 с.
4. Чайка С. С. Зарубіжна література: Плани-конспекти. 10 клас. Харків : Торсінг, 2003. 272 с.
5. Штейнбук Ф. М. Вивчення зарубіжної літератури. 11 клас. Харків : Веста; Ранок, 2008. 259 с.

ДОДАТКОВІ:

1. Алексєнко Л. “Гобсек” О.Бальзак // Зарубіжна література. 2005. №34. С.14–16.
2. Дереза Л. В. “Перебуваючи в пеклі, можна марити про білосніжні вершини...”: Глибини поезії Шарля Бодлера // Зарубіжна література в навчальних закладах. 1998. №9. С.14.
3. Войнов О. Д. Хто ж ви, пане Рембо? // Зарубіжна література в навчальних закладах. 1997. №7. С. 39.
4. Атаманюк О. В. Використання імагологічних аспектів у роботі вчителя світової літератури (за твором Р. М. Рільке “Пісня про Правду”) // Зарубіжна література в школах України. 2011. № 1. С. 14–16.
5. Попова Н. П. Райнер Марія Рільке і Україна. Конспекти уроків. 7 клас // Зарубіжна література в школах України. 2011. № 1. С. 47–49.
6. Яремко Ф. М. Продовжувач традицій легендарного Орфея: конспект уроку з вивчення поезій Райнера Марії Рільке // Зарубіжна література в навчальних закладах. 2000. №12. С. 6–9.
7. Шахова К. Томас Манн. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури. К., 2001. С. 43–87.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека світової літератури / Уклад. Д. Кузьменко. URL: http://www.aeib.org.ua/kuzmenko__bsl_bibliography__ua.htm.
2. Огляд новинок методичної літератури по зарубіжній. URL: <http://metodportal.com/node/36342>.
3. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гричаник Н. І. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. 488 с. URL: http://www.ae-lib.org.ua/texts/kuzmenko__bsl_bibliography__ua.htm.
4. Світова література ХІХ століття: довідник. URL: <http://lessons.com.ua/svitova-literatura-xix-st/>.
5. Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. К.: Видавничий дім “Всесвіт”. URL: <http://vsesvit-journal.com>.